

Dimenzióközi kalandok a mágusdoktorral

A Marvel hatvanas évek eleji megújulása elsősorban tudományos-fantasztikus ötletekre épült. A szuperhősműfaj új trendjeit elindító *Fantasztikus Négyesben* kozmikus sugárzásnak kitett asztronauták tesznek szert különleges képességekre, míg a változatosság kedvéért a *Pókemberben* radioaktív, a *Hulkban* pedig gamma-sugárzásról van szó. A hidegháborús és technológiai paranoia korszakában ritkaságnak számítottak azok a szuperhősök, akiknek a tiszta fantasztikum, a varázslat hozta mozgásba a történeteit. A két legfontosabb kivétel Thor, az északi mitológia istenalakja, valamint Dr. Strange, aki felfuvalkodott sztárbébszöklész a „misztikus tudományok mestere”. Miután Stephen Strange egy baleset következtében soha többé nem műthet, a Himalája kolostoraiban keres lelki megnyugvást. Ott szegődik el az Ósmágus tanítványának, aki beavatja őt a varázslat rejtelseibe.

A markáns fantasy-motívumoknak is köze lehet hozzá, hogy Dr. Strange soha nem emelkedett a kiadó legnépszerűbb figurái közé. 1963-as színre lépése óta többéves periódusok is elteltek anélkül, hogy futott volna saját sorozata. A magyar olvasók is inkább a *Bosszú Angyalai*, esetleg a *Pókember* mellékszereplőjeként találkozhat-

tak vele inkább, nemrég viszont megjelent a *Névtelen földön, időtlen időben*, a hős legkorábbi hosszabb története 1965-ből. Sőt, ha hinni lehet a szerkesztői előszónak, a Marvel első többrészes történetfolyamáról van szó, amelyben Dr. Strange két legnagyobb ellensége, Dormammu, a „sötét dimenzió” hadura és Mordo, a feketemágus keverik a bajt. A kötet híven bizonyítja, hogy a mágusdoktor kalandjainak igazi szerzője nem a meglehetősen fáradtnak mutakozó író, Stan Lee, hanem a karakter ötletgazdája és első rajzolója, Steve Ditko. Ditkót a *Pókember* révén szokás ismerni, amelyet ugyancsak elsőként rajzolt, a Dr. Strange-történetekben azonban sokkal merészebb lehetett. A főhős mágikus dimenziókba tett utazásai alkalmat adnak rá, hogy Ditko színes spirálok, rácsvonalak, hálózatok kavalkadját vesse papírra, a néhány évtizeddel korábban zászlót bontó geometrikus absztrakció hatását is beépítve a fősodorbeli szuperhősképregény képi világába. Másfelől a végtelenségig stilizálja az emberalakok szikár, finomvonalas ábrázolását, amikor számos jelenetben Dr. Strange „asztráltestét”, tehát színekkel kitöltetlen, üres kontúrvonalait rajzolja csak meg. A szívárványszínű hátterek elé komponált fehér, illetve áttetsző alakok azonnal felismerhetővé tették

e történeteket a korabeli szuperhősképregények áradatában. A csúcspontot egy dimenziók között szunnyadó, nagyhatalmú lény ábrázolása jelenti, az Örökkévalóé, amely teste sötét körvonalai közé sűríti egy galaxis összes csillagát, a hatvanas évekbeli comics legemlékezetesebb pszichedelikus-ezoterikus jeleneteinek főszereplőjeként.

Amíg asztrálteste csillagkapukon át barangol, Dr. Strange fizikai valója általában a karosszékben üldögél, esetleg egy víztározóban rejtőzködik a kíváncsi tekintetek előtt, ami olykor burleszkbe illő helyzeteket teremt. A varázsképessége humoros potenciálja nemcsak Lee és Ditko történeteiben jelenik meg, hanem az eredetileg 2007-ben közölt, *Az eskü* alcímű történetben is, amely annak ellenére meglehetősen könnyed hangvételű marad, hogy Dr. Strange inasának halálos betegsége, valamint a rák elleni gyógymód felkutatása is a kaland része. Az író, Brian K. Vaughan a kilencvenes évek derekától dolgozott a Marvelnek, de kisebb kiadónál megjelent sorozatait, az *Y*, *az utolsó férfi* és az *Ex Machina* szerzőjeként futott be igazán. *Az eskü* látszik, hogy Vaughan rutinból igyekszik megoldani a feladatot, és ezúttal is a raj-

zoló teljesítménye emeli meg a végeredményt. Igaz, a spanyol Marcos Martinnak sem ez a legnagyobb munkája – sokkal inkább az ugyancsak Vaughannal közös, későbbi *Private Eye* és *Barrier* –, de egynemű, pasztelles színfoltjai és tiszta, levegős kompozíciói már itt látványosak. A kétezertizedes években aztán ez a stílus sokkal divatosabb lett, és Martint a Dr. Strange-történetek különös varázsvilága is inspirálhatta abban, hogy e vizuális trend egyik úttörője legyen.

Stan Lee – Steve Ditko: *Dr. Strange – Névtelen földön, időtlen időben*. Színes, keményfedeles, 208 oldal. Kiadó: Hachette.

Brian K. Vaughan – Marcos Martín: *Dr. Strange – Az eskü*. Színes, keményfedeles, 136 oldal. Kiadó: Hachette.

KRÁNCIC BENCE

KONCEPCIÓ: HUDRA MÓNI • RAJZ: ORAVECZ GERGŐ

Szöveg: Ut a díjesőig (zárójelenet)